

Vidím, chci, vezmu si

Texty na tento týden

Gn 3,1–6; Iz 56,11; Mt 13,3–7.22; 26,14–16; 2K 8,1–7; 2Pt 1,5–9

Základní verš

„U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody.“ (Mt 13,22)

Z různých stran na nás působí pokušení, abychom penězům, hmotnému majetku a snaze získat je věnovali nedůležitější místo v našem životě. Ellen G. Whiteová popisuje ďáblovu snahu přivábit nás lákadly myšlenek materialistické filozofie takto: „Jděte, opijte vlastníky půdy a majetku starostmi tohoto života. Předvedte jim svět v tom nejatraktivnějším světle tak, aby si shromažďovali poklady, a upevněte jejich zálibu v pozemských věcech. Musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom těm, co slouží Boží věci, zabránili získat prostředky, které proti nám mohou použít. Peníze udrzte v našich vlastních řadách. Čím více prostředků získají oni, tím více poškodí naše království tím, že nám odlákají poddané. Donuťte je starat se více o peníze než o budování Kristova království a o šíření pravd, které nenávidíme. Nemusíme se bát jejich vlivu, protože je jisté, že každý sobecký a chamtivý člověk padne do naší moci a nakonec bude od Božího lidu oddělen.“ (CS 154.155)

Žel, že tato taktika je v mnoha případech stále účinná. V této lekci se proto blíže podíváme na některá nebezpečí, která jsou v Bibli představena jako satanova „duchovní past“, ale také na to, jak nad nimi s Boží pomocí zvítězit.

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Evangelium prosperity

¹Chceme vám povědět, bratří, jakou milost dal Bůh církvím v Makedonii. ²Tak se osvědčily v mnohém souzení, že z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost. ³Mohu jim dosvědčit, že dobrovolně dávali podle své největší možnosti, ano i nad možnost; ⁴s velkou naléhavostí nás prosili, aby se směli účastnit této pomoci pro bratry v Judsku. ⁵Překonali všechno naše očekávání: dali sami sebe předně Pánu a z vůle Boží také nám. (2K 8,1–5)

Osobní studium

Pavel v tomto textu mluví o velmi chudých křesťanech. Jak to zapadá do populárního obrazu Boha, který své děti zahrnuje požehnáním a naplňuje všechny jejich potřeby? Jak je možné, že text přesto říká, že zakusili velkou Boží milost?

Tito lidé byli velmi chudí (2K 8,2), ale přesto byli štedří a dávali více, než si objektivně vzato mohli dovolit. Je tedy zřejmé, že ani u makedonských křesťanů neplatilo pravidlo, že člověk žijící s Bohem bude automaticky bohatý.

Přesto je mezi mnoha křesťany stále populární představa křesťanského života v hmotném dostatku (tzv. „evangelium prosperity“). Odvolávají se na řadu biblických textů (často vytržených z kontextu) a prohlašují: Bůh ti chce požehnat a důkazem jeho požehnání je velikost majetku, který vlastníš. Jinými slovy, pokud jsi věrný, Bůh z tebe udělá boháče. Následuj Boha a On tě udělá bohatým, budeš mít mnoho majetku. Máme pro tebe naši „dobrou zprávu“, naše vlastní „evangelium“. To je skutečné poselství této myšlenky.

Spojování evangelia se zárukou bohatství je však zavádějící. Vytváří nesoulad s Písmem a odráží egoistickou teologii, která není ničím jiným než polopravdou oděnou do biblického jazyka. Jádro této lži je zároveň jádrem každého hříchu – je jím vlastní já a touha uspokojit ho bez ohledu na ostatní.

Evangelium prosperity nás učí, že pokud Bohu něco dáme, zaručí nám to materiální bohatství. Z Boha tak tento přístup dělá výdejní automat a z našeho vztahu s ním obchodní dohodu: *Já udělám tohle – a ty slíb, že na oplátku uděláš tamto.* Nedáváme, protože je to správné, ale kvůli tomu, co za to dostaneme.

Aplikace

Zamysli se nad příklady lidí, kteří jsou věrní, ať už mají málo, nebo mnoho majetku. Co z toho vyplývá o vztahu Božího požehnání a bohatství? Jak se tobě daří být blízko Bohu – bez ohledu na to, jaká je tvá momentální ekonomická situace?

Zastřený duchovní zrak

³I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: „Vyšel rozséváč rozsívat. ⁴Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je. ⁵Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi. ⁶Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. ⁷Jiná zas padla mezi trní; trní vzrostlo a udusilo je. ... ²²U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody.“ (Mt 13,3–7.22)

Osobní studium

Před jakým nebezpečím varuje Ježíš v Mt 13,3–7.18–23? Proč je tato hrozba aktuální pro každého, bez ohledu na to, zda je bohatý, anebo chudý?

Ježíš dobře zná a chápe naše potřeby, včetně těch finančních. Zároveň ale ví, kde se skrývá pokušení: chudí mají obavy z nedostatku, bohaté trápí to, co by ještě chtěli. Tyto starosti pak mohou snadno v našich životech „udusit slovo“.

Na pochopení pravdy, že starosti a bohatství tohoto světa jsou dočasné, bychom snad ani nepotřebovali Bibli. Kolem sebe vidíme, že nic není trvalé. Vyjádřil to i apoštol Pavel: „Viditelné je dočasné, neviditelné však věčné“ (2K 4,18). Křesťané jsou krátkozrací, pokud se více zaměřují na starosti tohoto světa než na nebeskou cestu. Jen málo věcí zastře jejich zrak tak jako zrádné bohatství. Hellen Kellerová, která sama byla nevidomá, řekla: „Nejpolitovanější člověk na světě je ten, kdo má zrak, ale nevidí.“ Bible je plná příkladů těch, kteří viděli, ale přitom byli duchovně slepí.

„Někteří lidé tak velmi milují tento svět, že to úplně pohlcuje jejich lásku k pravdě. Jejich zájem o nebeské poklady slábne tím víc, čím víc roste jejich majetek na zemi. Čím více toho na tomto světě vlastní, tím pevněji se upínají na své bohatství, jako by se báli, že jim někdo jejich vytožený poklad odebere. Čím více vlastní, tím méně toho mají pro druhé, protože čím více mají, tím se cítí být chudšími. Jak zákeřné je bohatství! Nevidí ani nepocítí potřebu Boha.“ (SG 267) Zastřený duchovní zrak ohrožuje věčné spasení. Nestačí se jen z povzdálí dívat na Ježíše, musí být skutečně v centru naší pozornosti.

Aplikace

Jak se ve tvém životě projevuje „zákeřnost“ bohatství? Můžeš udělat nějaká praktická rozhodnutí, která ti pomohou nepodlehnout této hrozbě? Do jaké míry ovlivňují starosti všedních dnů směřování tvého života?

Chamtivost – nenápadný hřích

¹Nejzchytřejší ze vsí polní zvíře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: „Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?“²Žena hadovi odvětila: „Plody ze stromů v zahradě jíst smíme.³ Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.“⁴ Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti.“⁵Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“⁶Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševedoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. (Gn 3,1–6)

Osobní studium

Jako každý hřích, i chamtivost začíná v srdci a razí si cestu na povrch. Podobně jako v ráji.

Jak satan svedl Evu k hříchu? Jaké „zmodernizované“ podoby tohoto svodu potkáváte ve svém životě a kolem sebe?

Zdá se, že reklamní průmysl získal v tomto příběhu vzorový příklad prodeje produktů. Dábel představil ovoce ze zakázaného stromu tak, aby v Evě vyvolal touhu získat více, než měla. Aby si začala myslet, že potřebuje něco, co ve skutečnosti nepotřebovala. Geniální taktika. Její pád doprovázejí tři kroky, které může udělat každý z nás, jestliže se nechá ovlivnit chamtivostí: *Vidím, chci, vezmu si*.

Chamtivost může být takřka nenápadným hříchem. Stejně jako žádostivost, která je skryta hluboko v nás, ale když přinese ovoce, může být naprosto devastující. Zničí vztahy, zanechá otevřené rány v srdcích našich blízkých a nakonec nás ubije výčitkami.

Když chamtivost vyjde na povrch, přemůže jakoukoli dobrou zásadu. Král Achab viděl Nábotovu vinici, zatoužil po ní a „trucoval“, dokud vinici nezískal. Jezábel kvůli němu nechala Nábota zabít (1Kr 21). Když Achan viděl roucho a peníze, neodolal a vzal si je (Joz 7,20–22). Chamtivost je jen jinou formou sobectví.

„Pokud je sobectví převládající formou hříchu, chamtivost můžeme považovat za převládající formu sobectví. Tuto myšlenku naznačuje i apoštol Pavel. Když popisuje „zlé časy“ (2Tm 3,1) posledního odpadnutí, představuje sobectví jako kořen všeho zla a chamtivost jako jeho nejdůležitější ovoce. „Lidé budou sobectví, chamtiví, chvástaví, domýšliví...“ (2Tm 3,2).“ (John Harris, *Mammon*. New York: Lane & Scott, 1849, str. 52)

Aplikace

Je důležité, abys v sobě rozpoznal všechny sklony k chamtivosti? Když se zamyslíš nad pokušením, kterému čelila Eva, napadají tě podobné situace z tvého života? Co můžeš dělat, pokud cítíš, že v tobě roste chamtivost?

Lakomství – chtít všechno pro sebe

¹¹Ale jsou to psi hltaví, nenasytí. A to jsou pastýři! Bez zájmu a pochopení. Všichni jsou obráceni k svým cestám, každý za svým ziskem, odkudkoli. ¹²„Přijďte! Opatřím víno, opojným nápojem se opojíme. Zítřek bude jako dnešek, velký, přebohatý.“ (Iz 56,11.12)

Osobní studium

V uvedeném textu je popsáno chování „pastýřů lidu“. Proč je podle vás touha po zisku a zbohatnutí tak lákavá i pro ty, kteří se hlásí k Bohu?

Pro nás po pádu do hříchu může být lakomství přirozené a snadné jako dýchání. Je však těžké představit si, že bychom s tímto povahovým rysem mohli odrážet Krista. „Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2K 8,9).

Pouze Pán ví, kolik škod napáchalo lakomství v průběhu dějin. Vedlo k válkám a přimělo lidi, aby se dopustili nepředstavitelných zločinů s dalekosáhlými důsledky. Lakomství je jako virus, který napadne svého hostitele a pohltní každou ctnost. Je to nemoc, která chce všechno: vašeň, moc i majetek. *Vidím, chci, vezmu si.*

Přečti si Mt 26,14–16. Co v tomto smutném příběhu způsobila touha po penězích?

Všimni si Jidášových slov: „Co mi dáte? Já vám ho zradím“ (Mt 26,15). Vzpomínali jsme, že lakomství může zastínit všechno ostatní. Jidáš měl přednost, jakou mělo jen pár lidí v dějinách: žil s vtěleným Ježíšem, byl svědkem jeho zázraků a slyšel ho kázat slova života. A přece – k jakému činu ho přivedla chamtivost a lakota!

„Ježíš věděl, že ho Jidáš zradí, a přesto se k němu choval velmi ohleduplně. Spasitel často učil o podstatě dobroty a laskavosti a dotýkal se přitom samotných kořenů chamtivosti. Představil Jidášovi lakotu ve vší její odpudivosti a Jidáš si mnohokrát uvědomil, že hovoří o jeho povaze a hříchu. Nechtěl však svoji nepravost vyznat a vzdát se jí.“ (DA 295; TV 185)

Aplikace

Každý z nás může ve svém charakteru rozpoznat nějakou míru lakoty. Jak se lakomství projevuje ve tvém životě? Jak se dá tento přirozený sklon udržet pod kontrolou?

Sebeovládání

²²Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, ²³tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací. ²⁴Ti, kteří náležejí Kristu Ježíši, ukřižovali sami sebe se svými vášněmi a sklony. ²⁵Jste-li živi Božím Duchem, dejte se Duchem také řídit. ²⁶Nehledejte prázdnou slávu, nebuďte jeden k druhému vyzývaví, nezávidte jeden druhému. (Ga 5,22–26)

⁵Proto také vynaložte všechnu snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, ⁶k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ⁷ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku. ⁸Máte-li tyto vlastnosti a rozhodují-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce. ⁹Komu však scházejí, je slepý, krátkozraký a zapomněl na to, že byl očištěn od svých starých hříchů. (2Pt 1,5–9)

Osobní studium

Co nám podle úvodních textů pomůže čelit nástrahám lakoty a chamtivosti, ať už jsme bohatí, nebo chudí?

Tyto verše nám ukazují Boží směrnice pro náš život. Spojuje je nutnost sebeovládání. Ovládat sám sebe může být opravdu namáhavé, jestliže čelíme lakomství, chamtivosti a touze vlastnit. Jedině tak, že budeme ovládat nejprve naše myšlenky a potom i činy, můžeme být uchráněni od nebezpečí, nad kterým tento týden přemýšlíme.

Ovládat se však můžeme jen do té míry, do jaké se předáváme do Boží moci. Nikdo z nás nemůže sám porazit své hříšné sklony, které jsme dříve „pěstovali“ a „šlechtili“. Pokud chceme nad těmito mocnými a zrádnými vlivy zvítězit, potřebujeme nadpřirozené působení Ducha svatého. „Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát“ (1K 10,13).

Aplikace

Zamysli se nad cestou víry, která je popsána v 2Pt 1,5–9. Jaký je její cíl? Co ti může pomoci jít touto cestou?

Podněty k zamyšlení

Touha být šťastný a spokojený je základní lidskou potřebou a materialismus tuto potřebu nikdy nemůže uspokojit. Hluboko ve svém nitru lidé vědí, že je to pravda, ale posedlost majetkem je přesto neopouští: *Chci, vidím, vezmu si*. Co může být jednodušší? Adventisté sedmého dne čelí spolu s ostatními pokušení přijmout za své materialistické hodnoty – sledování pouze hmotného zájmu a vlastního prospěchu. Ani neustálé zvětšování vlastního majetku však nepřináší trvalé štěstí. Naopak, vytváří problémy. To můžeme sledovat i v příběhu bohatého mládence, který od Ježíše odešel smutný a sklíčený, protože neuslyšel to, co chtěl. „Právě hodnoty a myšlenky materialismu jsou spojovány s dalšími příčinami ničícími štěstí lidí – s nízkou spokojeností se životem, se smutkem vedoucím až k depresi a úzkostným stavům. Způsobují i fyzické a psychické problémy, bolesti hlavy, poruchy osobnosti, narcizmus a také asociální chování.“ (Tim Kasser, *The High Price of Materialism*, Cambridge, Mass.: The MIT Press, 2002, str. 22)

Jinými slovy, materialisticky založení křesťané sice hrdě piji ze studny bohatství, ale jejich spiritualita je vyprahlá. Jestliže však budeme pít vodu, kterou dává Ježíš, nikdy nebudeme žíznit (J 4,14).

Otázky k rozhovoru

1. *Přemýšlej nad myšlenkou „evangelia prosperity“. Jaké biblické texty mohou být použity na obhajobu této teze? Jaké biblické texty o životě věrných se naopak dají použít k vyvrácení tohoto učení?*
2. *Jeden muž při pohledu na svého syna řekl: „Naučil jsem se od něho dvě důležité biblické pravdy. Zaprvé, rodíme se jako hříšníci. Zadruhé, rodíme se se sklonem k lakomství.“ Napadne vás nějaká příhoda, kdy už na malých dětech můžeme pozorovat, jak jsme jako lidé lakomí? Co nám to říká o potřebě Boží milosti?*
3. *Někdo napsal: „Jestliže hledáme příčinu trápení, neměli bychom lidem dělat testy na drogy. Měli bychom jim udělat testy na hloupost, ignoranci, lakomství a lásku k moci.“ Co je na lakomství tak ničivého? Kdo takovým chováním nejvíc trpí? Znáš příklady, kdy lakomství všem zúčastněným velmi uškodilo?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
